

Valmistelija

ympäristötarkastaja Pia-Lena Närhi

Vetelin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on saapunut useita valituksia tuholaiseläinongelmasta Räyringin kylässä.

Tekninen lautakunta lähettää asianosaisille selvityspyynnön tuholaisorjunnasta. Vastaukset käsitellään seuraavassa kokouksessa.

Vastaamatta jättäminen ei estä asian jatkokäsittelyä lautakunnassa.

Lähetettävä kirje on oheismateriaaleissa.

Perustelut:

Ympäristönsuojelulaki 14 §: **Pilaantumisen torjuntavelvollisuus** ”Jos toiminnasta aiheutuu tai uhkaa välittömästi aiheutua terveyshaittaa tai merkittävää muuta... seurausta, toiminnanharjoittajan on viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin pilaantumisen tai sen vaaran ehkäisemiseksi tai jos pilaantumista on jo aiheutunut, sen rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi.”

Ympäristönsuojelulaki 169 §: **Tarkastus onnettomuus-, haitta- ja rikkomustilanteissa** ”Jos onnettomuuden, haitasta tehdyn ilmoituksen, luvan tai ilmoituspäätöksen noudattamatta jättämisen tai muun seikan vuoksi on aiheutta olettava, että toiminnasta aiheutuu terveyshaittaa tai merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa, valvontaviranomaisen on tarkastettava toiminta tai selvitettävä asia muulla asianmukaisella tavalla.”

Ympäristönsuojelulaki 175 §: **Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen** ”Valvontaviranomainen voi: 2) määrätä 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta ympäristölle aiheutunut haitta; 3) määrätä toiminnanharjoittajan riittävässä määrin selvittämään toiminnan ympäristövaikutukset, jos on perusteltua aiheutta epäillä toiminnasta aiheutuvan tämän lain vastaista ympäristön pilaantumista.

Toimista viranomaiselle aiheutuneista kustannuksista vastaa toiminnasta vastaava taho. Viranomaiselle aiheutuneiden kustannusten perinnästä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa.”

Rakentamislaki 42§: **Ympäristöhoito** ”Rakennuksen haltijan on pidettävä rakennuksen ympäristö rakentamisluvan mukaisessa käytössä ja siistissä kunnossa. Rakennuksen haltija ei saa käyttää tonttia tai rakennuspaikkaa niin, että sen rakentamisluvassa istutettaviksi osoitetut alueet, leikkipaikat tai oleskelualueet taikka muut asumisviihtyisyyteen vaikuttavat alueet supistuvat. Kiinteistön omistajan on huolehdittava, että rakentamisluvassa osoitetut ja hälytysajoneuvoja tai huoltoajoa varten tarkoitettut kulkuyhteydet säilytetään ajokelpoisina.”

Rakentamislaki 143 §: **Ulkovarastointi** ”Rakennuksen omistajan ja haltijan on osaltaan järjestettävä ulkona tapahtuva varastointi niin, ettei se turmele

tieltä tai muulta yleiseltä kulkuväylältä tai alueelta näkyvää maisemaa eikä häiritse ympäröivää asutusta.”

Rakentamislaki 145 §: **Hylätty rakennus”** *Jos rakennus on osaksi tai kokonaan tuhoutunut, rakennustyö jätetty kesken tai rakennuksen käyttämisestä on luovuttu, kiinteistön omistajan on saatettava rakennuspaikka ympäristöineen sellaiseen kuntoon, ettei se vaaranna terveellisyttä tai turvallisuutta eikä rumenna ympäristöä. Rakennus on suojattava säältä ja mahdolliselta vahingonteolta.”*

Esittelijä	Tekninen johtaja Uusitalo Tero
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta pyytää selvitystä asianomaisilta tuholaiсторjunta-asiaassa. Vastaus tulee toimittaa lautakunnalle viimeistään 18.6.2025 mennessä.
Päätös	Hyväksyttiin

TEKLTk 12.11.2025 § 75

Valmistelija	ympäristötarkastaja Pia-Lena Närhi Tekninen lautakunta siirtyy asian käsittelyssä hallintopakkolain alaiseen menettelyyn ja on kuullut kiinteistön omistajaa. Kiinteistön omistaja ei ole antanut määräaikaan mennessä (18.6.2025) vastausta. Tekninen lautakunta jatkaa asian käsittelyä hallintopakkoasiana ja antaa kehotuksen toimenpiteiden suorittamiseksi. Tehtävät toimenpiteet ovat: 1. Tuholaiseläinten torjunta 2. Piha-alueen siistiminen puskista, romuista ym. 3. Eläinsuojan lannan poisto/selvitys lannan poistosta. 4. Vieraslajitorjunta Perustelut: Ympäristönsuojelulain (527/2014) § 14 rikkominen; pilaantumisen torjuntavelvollisuus. Tuholaiseläinten torjuntaa ja ennakoivaa torjuntaa ei ole suoritettu. Selvitystä asiasta ei ole annettu. Teknisen lautakunnan edellyttämää piha-alueen raivaamista ei ole suoritettu. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 169 §:n rikkominen, terveyshaitan ja muun haitan seurausta tai sen vaaraa; kiinteistöllä ei ole suoritettu korjaavia toimenpiteitä tuholaiseläinten poistamiseksi. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 175 § rikkomisen tai laiminlyönnin oikaisemisen laiminlyönti; kiinteistön omistaja ei ole noudattanut lain mukaista selvittämisvelvoitetta tai poistanut/palautanut ympäristön ennalleen. Kaikki kirjeet lähetetään kirjattuina kirjeinä.
--------------	---

Esittelijä	Tekninen johtaja Uusitalo Tero
Päätösehdotus	

Tekninen lautakunta siirtyy hallintopakkomenettelyyn.

Tekninen lautakunta on kuullut asianosaista ympäristönsuojelulain (527/2014) 180 §:n mukaisesti. Asianosainen ei ole antanut määräaikaan mennessä vastauksen.

Tekninen lautakunta jatkaa asian käsittelyä hallintopakkomenettelynä ja kehottaa kiinteistönomistajaa seuraaviin toimenpiteisiin:

1. Tuholaiseläinten torjuntatoimenpiteitä tulee suorittaa 5.12.2025 mennessä.
2. Piha-alueet tulee raivata ylimääräisistä puskista ja siivota romuista 5.12.2025 mennessä.
3. Kiinteistöllä olevan eläinsuojan lannanpoistosta tulee tehdä kirjallinen selvitys. Mikäli lantoja ei ole poistettu eläinsuojasta, tulee ne poistaa määräaikaan mennessä. Lantaa ei voida levittää peltoviljelyyn joulukuussa, joten lannasta tulee tällöin tehdä aumausilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kaksi viikkoa ennen auman perustamista. Toimenpiteen määräaika on 5.12.2025.
4. Kiinteistönomistajan tulee aktiivisesti estää vieraslajien leviämistä ympäristöön (1709/2015 § 5). Vieraslajitorjuntaa tulee suorittaa useampana vuotena, jotta voidaan varmistaa, ettei niitä enää esiinny kiinteistöllä.

Selvitykset tulee tehdä kirjallisena osoitteeseen Vetelin kunta, Kivihyypäntie 1, 69700 Veteli tai vetelin.kunta@veteli.fi määräaikaan mennessä.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (527/2014) 14, 169 ja 175 §:n rikkominen ja laiminlyönti. Kiinteistöllä on todettu suuria määriä tuholaiseläimiä, joita tulee torjua. Kiinteistöllä esiintyvät vieraslajit tulee poistaa.

Kiinteistöllä on laiminlyöty rakentamislain (751/2023) 140 §:ää, jossa *rakennuksen omistajan on: 1) pidettävä rakennus ympäristöineen sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää terveellisyyden, turvallisuuden ja käyttökelpoisuuden vaatimukset eikä aiheuta ympäristöhaittaa tai rumenna ympäristöä...*

Rakentamislain 145 §:n mukaan ... *rakennuksen käyttämisestä on luovuttu, kiinteistön omistajan on saatettava rakennuspaikka ympäristöineen sellaiseen kuntoon, ettei se vaaranna terveellisyyttä tai turvallisuutta eikä rumenna ympäristöä...*

Päätös

Hyväksyttiin

TEKLTk 21.01.2026 § 10

Valmistelija

ympäristötarkastaja Närhi Pia-Lena

Asian vireille tulo

Ympäristövalvontaan on tullut lukuisia valituksia tuholaiseläimistä, vieraslajien leviämisestä sekä romuista kyseisellä kiinteistöllä. Kiinteistön omistajat eivät asu kiinteistöllä ja eläinsuojatoiminta on päätynyt.

Asian käsittely

Vetelin kunnan ympäristötarkastaja on tarkastanut kiinteistön vuonna 2025, ja todennut että kiinteistöllä on romua, vieraslajeja, erittäin paljon puskia sekä tuholaiseläimiä. Kiinteistölle istutetut kasvit ovat levinneet naapurikiinteistöille ja mukana on torjuttavia vieraslajeja. Kiinteistöllä on ollut toiminnassa eläinsuoja, jolla ei ole ollut ympäristölupaa.

Ympäristövalvonta on lähettänyt 2025 kiinteistön omistajille selvityspyynnön kirjeitse. Selvityspyyntöön ei ole vastattu. Ympäristövalvonta on vienyt asian teknisen lautakunnan käsiteltäväksi.

Tekninen lautakunta on tavoitellut asianosaista kirjatulla kirjeellä 19.11.2025. Kirjettä ei ole haettu määräaikaan mennessä ja on palautunut Vetelin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 18.12.2025.

Laiminlyönnit ja havaitut lainvastaisuudet

Kiinteistöllä on laiminlyöty ympäristönsuojelulain mukaista velvoitetta poistaa ympäristölle sekä naapurikiinteistölle aiheutuvaa haittaa sekä rakentamislain mukaista velvoitetta pitää rakennuksen ympäristö siistinä. Kiinteistöllä on paljon romuksi luokiteltava tavaraa, hoitamattomat piha-alueet sekä torjuttavia vieraslajeja ja haittaeläimiä. Kiinteistöllä esiintyvät tuholaiseläimet vaikuttavat lähialueen ympäristöön ja asuinterveyteen.

Eläinsuojatoiminnan loppumisesta ja loppusiivouksesta ei ole saatu selvitystä.

Muun muassa näistä seikoista johtuen tekninen lautakunta katsoo, että kiinteistön omistaja on velvollinen torjua tuholaiseläimiä sekä siistiä ja siivota kiinteistön.

Esittelijä

Tekninen johtaja Uusitalo Tero

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta laittaa kehoitus- ja kuulemiskirjeen haastemiehen kautta ja kuulee asianosaista seuraavista asioista:

1. Mitä tuholaistorjuntatoimenpiteitä on kiinteistöllä tehty.
2. Ajankohdat kun tuholaistorjuntatoimenpiteitä on tehty kiinteistöllä.
3. Aikataulu piha-alueen siistimiseen romuista ja puskeista.
4. Tietoa entisen eläinsuojan tilanteesta ja sen loppusiivouksesta.
5. Kiinteistöltä leviävien vieraslajien torjuntatoimenpiteet ja aikataulut.

Yllä olevien kohtien 1–5 esitettyjen toimenpiteiden aikataulu tulee esittää tekniselle lautakunnalle kirjallisena määräaikaan (4.3.2026) mennessä.

Selvitykset aikatauluineen tulee tehdä kirjallisena osoitteeseen Vetelin kunta, Kivihyypäntie 1, 69700 Veteli tai vetelin.kunta@veteli.fi **4.3.2026 mennessä.**

Lisäksi tekninen lautakunta kehottaa kiinteistönomistajaa suorittamaan seuraavat toimenpiteet määräaikoihin mennessä:

1. Tuholaiseläintorjuntaa kiinteistöllä. Torjuntatoimenpiteistä tulee esittää todisteet tekniselle lautakunnalle **4.3.2026 mennessä.**
2. Romujen siivoaminen kiinteistön piha-alueelta **31.5.2026 mennessä.**
3. Piha-alueiden siistiminen puskeista sekä vieraslajien torjunta **31.5.2026 mennessä.**

Kehotus- ja kuulemiskirjeeseen vastaamatta jättäminen ei estä asian jatkokäsittelyä hallintopakkoasiana teknisessä lautakunnassa.

Perustelut:

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 175 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan valvontaviranomainen voi määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa. Koska kiinteistön omistaja ei ole kehotuksista huolimatta siivonnut kiinteistöään ja suorittanut tuholaiseläinten torjuntaa, on teknisen lautakunnan syytä antaa asiassa ympäristönsuojelulain 175 §:n 1 momentin 1 kohdan mukainen määräys.

Rakentamislain (751/2023) 141 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan valvontaviranomainen voi määrätä asianomaisen siistimään rakennusten ympäristön. Koska kiinteistön omistaja ei ole kehotuksista huolimatta siistinyt kiinteistöään, on teknisen lautakunnan syytä antaa asiassa rakentamislain 141 §:n 1 momentin kohdan 1 mukainen määräys.

Päätös

Hyväksyttiin

TEKLTK 11.03.2026
124/11.00.00/2025

Valmistelija

Ympäristötarkastaja Närhi Pia-Lena

Tausta

Ympäristövalvonta on saanut lukuisia valituksia rotista Räyringin kylästä.

Lumen tultua 23.11.2025 saakka on nähty rottien jälkiä naapureiden pihalueilla. Rottia ilmestynyt myös asuinkiinteistöjen portaille, puuvarstoihin jne. Rottia on saatu myös videolle.

Päiväsaikaan on nähty rottia juoksentelevan Isokyläntien ylitse.

Rottia on naapureiden toimesta loukutettu ja myrkytetty marraskuusta asti, mutta niitä on edelleenkin paljon. Myrkytys tulisi koordinoita kaikkien alueen kiinteistöjen kanssa, jotta tulos olisi varmempi.

Ongelmana on, että **** navetassa oleva lantaa, jota ei ole poistettu navetasta. Lanta edesauttaa rottien lisääntymistä antaen sekä suojaa että hyviä pesimistiloja. Kiinteistöllä on noin 8 autonromua, joissa pesii rottia.

Ilmoitusten mukaan rotat aiheuttavat jo terveysongelmia ja levittävät tauteja. Rottien määrä on todella suuri, kun niitä näkee jokaisessa lähialueen pihalueella.

Viranomaisen toimivallat

Viranomaisen toimivalta puuttua yksityispihan rottaongelmaan on rajattu, mutta selkeä. Viranomainen ei tule paikalle tappamaan rottia, vaan velvoittaa omistajan toimimaan.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisella on toimivalta arvioida, onko kyseessä terveyshaitta (tautiriski, ulosteet, pääsy rakenteisiin) ja voi suorittaa tarkastuskäynnin pihalle.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi puuttua jätelain ja ympäristönsuojelulain mukaan ongelman syihin. Eläinsuojan toiminnan loputtua, katsotaan lanta olevan jätettä, jonka hallitsematon makuuttaminen on jätelain nojalla kiellettyä.

Rakennusvalvonta valvoo rakennusten kunnossapitoa.

21.1.2026 pyydetyn selvityksen vastine tiivistettynä

1. Tuholaistoimenpiteet kiinteistöllä

Vuonna 2019 ja sitä ennen jyrssiä loukutettu ja kiinteistöllä kissoja pyytämässä jyrssiä. Luomuviljelyssä torjunta-aineiden käyttöä ei ollut säästöjen muuttamisen jälkeen. 2019 jälkeen kiinteistöllä ei ole tehty tuholaistorjuntaa muualla kuin asuinrakennuksessa.

Tuholaistorjuntayritykseen on oltu yhteydessä, joista yhdestä ei ole saatu vastausta.

Kiinteistöllä ollut rottia jo 1994 kiinteistön oston aikoihin. Alueella useampia kotieläintiloja, jotka mahdollistaneet rottien olemassaoloja.

2. Tuholaistorjuntatoimenpiteiden ajankohdat

Vuonna 2019 ja sitä ennen jyrssiä on loukutettu ja kiinteistössä on ollut jyrssiä pyytäviä kissoja. Myrkytystä käytettiin siihen asti, kun torjunta-aineita sai vapaasti ostaa. Vuoden 2019 jälkeen kiinteistössä ei ole tehty tuholaistorjuntaa muualla, kuin talossa, jossa on ollut talvisin hiiriä.

3. Aikataulu piha-alueen siistimiseen romuista ja puskista

Siivous ja raivaus aloitetaan, kun se on pakkasen ja lumitilanteen puolesta mahdollista. Mahdollisten aikatauluongelmien takia ja siitä, että raivausjätteen poistaminen kiinteistöltä vaatii paljon aikaa, toivotaan aikaa 30.9.2026 asti.

4. Entisen eläinsuojan tilanne ja loppusiivous

Navetassa ei ole rehuja. Rehuja kiinteistöllä ei ole ollut vuoden 2019 jälkeen. Sitä ennenkin väkirehut on säilytetty umpinaisissa käytöstä poistetuissa pakastimissa ja kannellisissa tynnyreissä, joihin tuhoeläimillä ei ole ollut pääsyä.

Navetassa on vanhaa kuivikelantaa. Vanhaa navettaa ei sen rakennustavasta johtuen ole mahdollista tyhjentää traktorilla, vaan lantapatja on tyhjennettävä käsin. Selvitys sijoituksesta on käynnissä.

5. Kiinteistöltä leviävien vieraslajien torjuntatoimenpiteet ja aikataulut

Torjuntatoimenpiteet aloitetaan lumien sulettua ja pyritään tekemään 30.9.2026 mennessä.

Vastine on kokonaisuudessaan luettavissa oheismateriaaleissa.

Ympäristövalvonta on tiedottanut Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuoltoon ongelmasta. Ympäristöterveydenhuolto arvioi aiheuttavatko rotat esiintymisellään terveyshaittaa, joka vaatii toimenpiteitä.

Päätösehdotus

Esitys annetaan kokouksessa

Päätös
